

APPENDIX

DE TRANSLATIONE CRUCIFIXI, QUI S. JOANNI GUALBERTO CAPUT INCLINAVIT.

Ex libro ms. Actorum Congregationis Vallis Umbrosæ signato ad extra littera N, a pag. 137 usque ad 145.

1. In Commentario prævio num. 19 promisi me hic daturum solemnem miraculose Crucifixi translationem, a D. Angelo Maria Rivola nobis submissam, qui ante eadem ita præfatur: « Hisce præmissis (egerat antea de materia et forma crucifixæ imaginis, de qua ego § 2 Commentarii prævii) veniamus ad relationem translationis, quæ ex eodem libro (nempe qui in titulo hic citatur) facta est die xxv Novembris MDCLXXI, auctore, sicut concessionis, ita pariter hujus translationis, Reverendissimo Patre D. Theodoro Baldini a Castilione Florentino, qui tunc temporis erat Abbas Generalis Congregationis Vallis Umbrosæ. Verba autem quibus in eodem libro a pag. 137 usque ad 145 refertur hujusmodi translatio, sunt sequentia. » Hactenus sunt verba laudati D. Angeli, post quæ addit ea quæ sequuntur, ex Actis *Vallumbrosanis desumpta*.

2. « Rebus hisce completis, plenaque partium satisfactione peractis, Serenissimus ac Reverendissimus princeps Cardinalis, protector noster, non contentus magnam pecuniarum vim pro solemnitate peragenda erogasse, jussit insuper ut suis sumptibus tota crux argentea tela, quam lamam vulgo appellant, convestiretur: vestem autem ad morem Græcorum, instar scilicet dalmaticæ diaconalis aptavit D. Ferdinandus Tacca præfatus. Mane diei xxiv Novembris, pridie quam sollemnis translatio fieret, Pater Generalis una cum dicto D. architecto Tacca, et aliquot ex nostris patribus ad ecclesiam S. Miniatis se contulit, ibique crucem, ad terram prostratam, et alteri tabulæ superpositam, veste illa vestivit, ibique eo modo aptatam reliquit, commodiori tempore asportandam ad ecclesiam S. Nicolai ultra Arnum intra Florentiam, cujus ecclesiæ rector jam a Serenissimo et Reverendissimo principe Cardinali protectore jussus fuerat ut ad nostri Patris Generalis nutum imaginem dictam reciperet, nobisque, ubi necessitas postularet, manum præberet. Interea de mandato Serenissimi magni Ducis, et ex permissione supremi consiliariorum senatus, per publicos civitatis præcones pompa solemniissima edictum est hujusce sollemnis translationis festum in sequentem diem xxv, datis etiam pro eadem die induciis etiam debitoribus cameræ ducali. Pridem etiam schedulis ad ecclesiarum valvas et reliqua publica urbis loca affixis populus invitatus erat, et omnes viri nobiles, datis ad eos litteris, ut

A ad translationis processionem dignarentur intervenire, etiam fuerant invitati.

3. « Vespere itaque ejusdem diei Martis xxiv, sub primam noctis horam, aperta de mandato Serenissimi porta ad S. Miniatem, præfatus Reverendissimus Pater, assumptis secum aliquot ex sacerdotibus nostris, ad ecclesiam S. Miniatis perrexit, atque inde, ad præsentiam Illustrissimi Domini Ugoccionis prædicti, abstulit sacrosanctam imaginem sic vestitam, eamque omni majori veneratione, præcedentibus aliquot confratribus societatis S. Isidori de Planitie Ripulensi cum cereis facibus accensis et aliquot ballistariis, quos vulgo bombarderos vocant, patres prædicti, manum admovente eodem Reverendissimo, ad ecclesiam S. Nicolai prædictam asportarunt, unde mane diei sequentis facienda erat sollemnis translatio ejusdem imaginis ad nostram Vallumbrosanis desumpta.

4. « Dum hujusmodi privata translatio nocturno tempore fieret, Patres Minores S. Francisci de observantia, conventus S. Francisci ad montem, solemni campanarum pulsatione, et genuflexionibus extra conventum egressi, sacram imaginem sunt venerati. Sed id etiam silentio prætereundum non est quod, tametsi, concursus vitandi studio, tempus nocturnum pro hujusmodi translatione privata electum consultissime fuerit, fieri nihilominus non potuit quo minus devotissimus populus ad Christum prætereuntem turmatim accurreret e vicinioribus vicis, et e fenestris etiam, quas lampadibus et lucernis illuminaverant, copiosissima tum virorum tum mulierum multitudo sacram imaginem veneraretur. Sed heu! quot lacrymæ, quot suspiria e devoti populi cordibus erumpebant! Quodvis vel durum dirumque cor ejusmodi cordis contriti certissima testimonia in ferventissimas lacrymas resolvere valuissent. Imo etiam subauditum est quamplurima monialium monasteria, apud quas hujusmodi translationis fama pervenerat, summa domus fastigia conscendisse, ut sic vel e longinquo ex intimis præcordiis sponso cælesti devotionis obsequia exhiberent.

5. « Placet etiam hic litteris consignare specialissimum favorem, quem Illustrissimus et Rev. Dominus D. Franciscus Nerlius, archiepiscopus Florentinus, ad instantiam Illustrissimi et Rev. Domini D. Philippi Soldanii, Fesularum episcopi, et Serenissimi ac Reverendissimi Principis Cardinalis prote-

ctoris nosti, auditoris, ac de Congregatione nostra optime meriti, nobis impertitus est. Nam cum consideratum fuerit, in insignem solemnitatis decorem cessurum, si abbates, qui processioni interessent, mitra uterentur, placueritque hujusmodi consideratio D. Cardinali protectori, et prædicto episcopo, Celsitudini suæ Reverendissimæ auditori, scripsit hic ea de re Romam ad præfatum Illustrissimum archiepiscopum, qui, ad ejus efficacissimas instantias inclinatus, permisit abbatibus, processioni prædictæ interfuturis, mitræ usum; atque hujusmodi permissionis litteræ, ab archiepiscopo ad episcopum datæ, Florentiam eadem die xxiv a tabellario Januensi delatæ sunt, et ab Illustrissimo episcopo statim Generali nostro participatæ, qui summa animi exultatione ejusmodi nuntium excepit, atque Patri-

bus omnibus publicavit.

6. « Ubi sacrosancta imago in prædictam S. Nicolai ecclesiam delata fuit, est collocata super thensa ibidem parata, atque aptata in modum lecti portatilis, apposito desuper conopeo pretiosissimo circa latera, et in anteriori parte aperto, ut sacra crux, intus erecta, posset a populo conspici, dum sequenti mane solemniter deferretur. Totam autem noctem illam arserunt cerei circa imaginem, ad cujus item custodiam quatuor ibi relictæ fuerant sacerdotes ex nostris, cum totidem ballistariis. Jam autem ad solemnem processionem devenimus.

7. « Mane itaque diei xxv, hora xv, in quam statuta erat processio, serenissimo quidem præter spem cælo, sed gelidissimo, Reverendissimus Pater Generalis cum aliquot senioribus Patribus ingressus est ecclesiam S. Nicolai prædictam, in qua erat sacrum depositum, eoque delata paramenta sacra pro abbatibus et ministris jubebat excipi, et in ecclesiam introduci a ballistariis, qui tunc temporis una cum multis Helvetiis militibus ecclesiæ portas custodiebant, ne frequentissimus populus, eo accurrens, irrueret. Placuit etiam Serenissimo D. Cardinali protectori, ut huic ecclesiæ, tum ecclesiæ S. Trinitatis (in quam nulli ante processionem patuit ingressus) assisterent Illustrissimi Domini Franciscus Maria et Carolus Ventura Del Nero, fratres germani ex baronibus Porciliani, et Celsitudinis suæ Reverendissimæ familiares, viri nobilissimi sane, et perquam humanissimi, Illustrissimus quidem D. Franciscus Maria astitit ecclesiæ S. Nicolai; Illustrissimus vero D. Carolus Ventura ecclesiæ S. Trinitatis, cui etiam in subsidium fuerant assignati plures Helvetii milites, ut de ecclesia S. Nicolai superius est dictum.

8. « Eadem hora xv S. Miniatis arx quamplurimis bombardarum ictibus novo Christi Redemptoris triumpho plausum fecit; ad quod signum tota civitas ad ecclesiam S. Nicolai, unde inchoanda erat processio, convenit. Nos autem cum PP. Cassinensibus, PP. Cisterciensibus, et PP. Cælestinis congregati sumus in ecclesia S. Gregorii ad plateam Mozziorum. Ex nostris autem, tum abbatibus, tum monachis et conversis, quamplurimi ex vicinis mo-

nasteriis convenerunt, ut in longius quam fieri posset, extenderetur processio. Invitavimus vero prædictos monachos Cassinenses et alios, quia similem gestant nostræ cucullam; nec enim livræo varioque amictu faciendam duximus processionem, fore ut magis placeret et magis congrueret uniformitas, arbitrati.

9. « Dato itaque processionis signo ad xvi horam, hoc ordine cæptum est. Primo ex ecclesia prædicta S. Gregorii, ubi adunatio facta fuerat, discessit vexillum S. Trinitatis, post quod incedebant omnes prædicti monachi cum face cerea Veneta accensa: media quidem via incedebant bini; eos autem a dextris et a sinistris comitebantur famuli virorum nobilium item cum cerea face accensa. Faces autem accensæ tum monachorum tum dictorum famulorum et aliorum sæcularium erant numero circiter bis mille.

10. « Processio autem sic ordinata ex dicta ecclesia S. Gregorii transibat ante ecclesiam S. Nicolai; procedebat vero per viam quam dicunt Fundacium S. Nicolai; inde autem per viam Bardorum pervenit ad Pontem veterem et ad columnam et plateam S. Felicitatis, ubi erant duodecim clerici dictæ ecclesiæ cum cereis facibus accensis, qui, jussu domini abbatissæ ejusdem monasterii et ecclesiæ S. Felicitatis, exspectata imagine sacra, eam sunt comitati usque intra ecclesiam nostram. A dicto loco S. Felicitatis per viam Guicciardinorum pervenit processio ad plateam et palatium Pittorum, residentiam Serenissimi magni Ducis et reliquorum Serenissimæ Medicæ familiæ principum et inde ad ecclesiam et monasterium monialium S. Petri martyris, unde tandem per viam Maii pervenit ad pontem et intra ecclesiam S. Trinitatis.

11. « Sed notandum quod immediate post vexillum et ante monachos incedebat societas S. Isidori, superius nominata, quam componebant ducenti et triginta confratres omnes discalceati (ut mos est eorum processionibus interesse) et singuli cum cerea face accensa; ea vero devotione et modestia incedebant ut admirationi, ædificationi et exemplo essent universo populo Florentino. Post monachos cucullatos et binos incedentes ordine superius descripto, incedebant turmatim quamplurimi viri nobiles cum facibus cereis accensis. Hos sequebantur bini, numero triginta septem Patres, paramentis albi coloris induti, qui hoc ordine incedebant. Primo octo Patres Vallumbrosani, Camerarii, Lectores, Magistri et Priores cum dalmaticis et facibus cereis accensis; subsequerentur alii octo nostri Patres, Abbates titulares et Priores titulares cum planetis et facibus cereis item accensis, infra quos omnes, et a lateribus eorum incedebant plures viri nobiles cum cereis facibus accensis.

12. « Succedebant deinde duodecim abbates cum pluviali et mitra, decem quidem Vallumbrosani, id est P. D. Cherubinus Orellius, Abbas titularis; P. D. Petrus Meliorottus, Abbas titularis, et eremita

n Vallis Umbrosæ; P. D. Victorius Lapinius, A
 3. Christinæ, P. D. Theophilus Coppa, Abbas
 1æ; P. D. Maximus de Castro, abbas S. Re-
 de Marradio; P. D. Felix Floravantes, Abbas
 Pistorii; P. D. Alamannus Borghius, Abbas
 ratii Florentiæ; P. D. Alexius Meliorius.
 S. Trinitatis Florentiæ; P. D. Placidus Jo-
 bbas Passiniani; P. D. Camillus della Torre,
 Vallis Umbrosæ; ultimi duo erant P. Abbas
 norum, et P. D. Anselmus Campionius, Abbas
 Florentinæ Patrum Cassinensium. Abbas
 iensium non intervenit. Ultimo tandem seque-
 leverendissimus P. D. Theodorus Baldinius
 Abbas Generalis, medius inter duos Patres,
 niarum præfectos, superpelliceo supra cu-
 indutos, eratque mitra et pluviali argentea
 nfecto vestitus. Abbates autem et Generales
 hi non deferebant manibus cereas faces, ut
 patres, sed eas ferebant DD. ephēbi Sere-
 ni magni Ducis, quos vulgo pagios vocant, qui
 de circa Abbates astabant.

Sequebatur deinde thensa seu machina, su-
 ram] intra conopeum albi coloris collocabatur
 mago; portabatur vero ab octo ex nostris
 otibus dalmatica albi coloris indutis: quæ
 x ecclesia S. Nicolai educeretur, salutata fuit
 luribus ictibus ignitorum tormentorum: tunc
 jam pervenerat vexillum ad ecclesiam S. Tri-
 ; excepta etiam fuit sub baldachino ecclesiæ
 politanæ, cujus hastilia deferebant octo viri
 s, quibus alternis vicibus per aliquantulum
 atium alii octo viri nobiles succedebant usque
 um pontis S. Trinitatis prope ecclesiam, unde
 intra ecclesiam deportarunt baldachinum octo
 res; omnes autem viri nobiles, qui hujusmodi
 s obsequium exhibuerunt, fuerunt numero
 n et sexaginta, senatoribus prædictis non
 itatis.

Sacram imaginem circumdabant septuaginta
 i de capella ejusdem ecclesiæ Metropolitanæ,
 cines, qui vicissim cum musicis ad egressum
 æ S. Nicolai et per viam Christo Jesu trium-
 i canebant. Octo item alii tibicines, equo in-
 es, præcesserunt universam processionem
 alternatim per totam viam canentes, et dolci-
 modulis populum ad lætitiā et devotionem
 ntes. Sacram imaginem hoc modo portatam
 batur Illustrissimus D. eques de Ugoccionibus
 or, et magistratus artis mercatorum. Deinde
 quebatur innumera populi et nobilium multi-
 quæ populabat omnes processionis vias, quæ
 eo venustiores erant præ aulæorum ingentis
 varietate, quibus tum fenestræ, tum exteriorum
 parietes ornabantur.

Passu lentissimo incedebat, tum quia rei ma-
 sic exigebat, tum quia grave machinæ pondus,
 se sæpius consisterent Patres portitores, effi-
 : qua etiam de causa populorum desiderio est
 actum, cum hoc modo sacram imaginem pro

libito inspicere potuerint et venerari. Ubi vero ante
 palatium Serenissimi magni Ducis perventum est,
 aliquanto amplius est pausatū, ut Serenissimis
 principum nostrorum Celsitudinibus ad palatii mœ-
 nia, præ iosissimis holosericeis rubeis apparata, ge-
 nuflexis locus daretur sanctissimum Crucifixum ve-
 nerandi inspicendi que, tibicinibus interim et can-
 toribus sacras et dulcisonas melodias concinentibus.
 Cum autem pervenimus ad columnam S. Felicis, in
 platea pausatū itidem est aliquanto, ut sacræ illæ
 virgines monasterii S. Petri Martyris genuflexæ in-
 tra monasterii portam commode possent cœlestem
 Sponsū triumphantem conspiciere et adorare.

16. « Tandem per viam Maii perventum est ad ec-
 clesiam nostram S. Trinitatis, et dum Pontis clivum
 descenderet imago, salutata est innumeris pene igni-
 torum tormentorum ictibus, et ante ecclesiam
 dulcissimis tibicinum et musicorum cantionibus.
 Campanæ autem ecclesiæ nostræ ab accessu vexilli
 semper pulsatæ sunt, sicuti etiam campanæ aliarum
 ecclesiarum, ante quas sanctissimus Crucifixus
 transibat. Cum vero thensa in ecclesiæ vestibulo
 firmata est, cumque est sub organorum sonitu in
 ecclesiam importata, increbibile est, quam frequen-
 tia et quam ferventia fuerint monachorum tum cæte-
 rorum etiam supiria et lacrymæ et precatoriæ voces,
 quæ præ immenso contriti cordis affectu, et præ
 summa inventi thesauri lætitiā fundebantur.

17. « Ecclesiæ frontispicium [quamvis], ut quod est
 opere Corinthio constructum, alioquin sit elegan-
 tissimum, elegantius et pulchrius apparebat præ tri-
 bus magnis pictis tabulis, claro obscuro, elaboratis,
 ibidem appensis, quæ repræsentabant tres historicos
 casus sancti nostri institutoris Joannis Gualberti:
 nam supra majorem et mediam portam ecclesiæ
 pendebat picta tabula, duabus aliis aliquanto major,
 auctore D. Pallonio, perquam eleganti pictore, quæ
 exhibebat sacram crucem, se totam et caput incli-
 nantem S. P. N. Joanni Gualberto, amictu militari
 induto, subtus quam tabulam in alia quadam pen-
 dente ovalis figuræ tabula inspiciebatur sequens
 inscriptio, quam simul cum duabus aliis in animi
 erga Congregationem nostram propensi tesseram
 composuerat Illustrissimus et Reverendissimus Do-
 minus D. Opicius Pallavicinus, Genuensis patricius
 et archiepiscopus Ephesinus, atque apud Serenissi-
 mum magnum Ducem Nuntius Apostolicus, et vir in
 omni scientia et varia eruditione sane clarissimus et
 exercitatissimus:

CRUCEM, CÆLESTIS MAGISTRI CATHEDRAM,
 EX QUA ITERUM DOCUIT INIMICOS DILIGERE,
 QUOD NASCENS, VIVENS, MORIENS, PATRAVERAT,
 CONGREGATIO VALLIS UMBROSÆ.
 SUPER HUNC ANGULAREM LAPIDEM ÆDIFICATA,
 COSMO III PRINCIPE OPTIMO FAVENTE,
 FESTIVA POMPA FAUSTOQUE OMINE EXCIPIT,
 PERPETUAM AUSPICATA FIRMITATEM
 SUO JUNCTA FUNDAMENTO.

18. « Aliæ duæ pietæ tabulæ, quæ erant ex manu

D. Cæsaris Dandini, æqua proportione supra dextram et sinistram portas ecclesiæ pendebant, quarum illa quæ pendebat supra dextram portam ad sinistram intransibus, exhibebat S. Joannem inimico veniam dantem apposita in simili ovali figura inscriptione sequenti ejusdem auctoris:

NOVUM FORTITUDINIS EXEMPLAR
JOANNES GUALBERTUS
VICTORIAM RENUENS, QUA VINCAT INERMEM,
HOSTEM SIBI PAREM AGGREDITUR,
SCILICET SEIPSUM:
CONSTANTER VINCIT PARCENDO SUPPLICI,
GEMINOS SIBI PARANS TRIUMPHOS
IN VENIA HOSTI DATA,
IN SUI VICTORIA.

19. « Sinistram ecclesiæ portam quæ est ad dextram intransibus, similis picta tabula exornabat, quæ exhibebat S. Joannem, propriis sibi manibus ante altare comas tondentem, assumentemque monachalem amictum, quem patris metu monasterii Abbas illi negaverat. Ad calcem autem ejusmodi pictæ tabulæ in alia figura ovali pendebat inscriptio sequens ejusdem Illustrissimi et eruditissimi, et nunquam satis laudati auctoris:

QUEM SE MAJOREM SUI VICTORIA FECERAT,
UT VERE REDDERETUR MAGNUS,
HUMILIS AMICTUS TEGIT,
CUJUS SUB UMBRA LATENS
VICTOR SUI, HUMILITATE VINCITUR.
GUALBERTUM IGITUR ADMIRARE,
DUM PARCIT, VINCIT, VINCITUR,
EX ÆQUO MAXIMUM.

20. « In intercapedinibus harum pictarum tabularum, atque reliquo, tota variis et pulcherrimis paramentis cooperta erat facies templi: in quod importata thensa atque ad scalas presbyterii deducta, inde per plures nostros prælatos sublata sanctissima crux, quæ tandem opere D. Ferdinandi Tacca, excellentis architecti prænominati, elevata est ex parte interiori chori, et collocata intra tabernaculum inauratum et elegantissime elaboratum a D. Carolo Poccetto cælatore, et aptatum et immobiliter firmatum supra aræ maximæ epistylia; quod quidem dicto altari, tum toti ecclesiæ non modicam pulchritudinem affert.

21. « Stabilita itaque cruce atque in eum modum aptata, ut bene posset ejus veneranda facies sola discooperta, et lucidissima crystallo oblecta, inspici a populo, qui nihil adeo anxie cupiebat, incepta sunt duobus exquisitissimorum musicorum choris Missarum solemnia, quæ, diacono et subdiacono et ministro et clericis inservientibus, celebravit P. Abbas D. Petrus Meliorottus, eremita Cellarum Vallis Umbrosæ, in quem, ut eximiæ bonitatis virum, simulatque in crucem sanctissimam collineabant populi devotissimi obtutus. Missa autem fuit de passione Domini, et cum usu mitræ. Terminavit autem in horam diei xx semper cum elegantissima

A musica, quæ item eodem modo fuit eadem die ad Vesperas, et ad Missam, et Vesperas duorum sequentium dierum, xxvi videlicet et xxvii: quibus item eadem Missa ab eodem Abbate eremita et eodem modo cantata est; sed hora magis competente quam die illa prima, in qua non ante potuit Missarum solemnium functio terminari, quia in solemnissima illa processione multum temporis insumptum est.

22. « Tota ecclesia paramentis nigris et albis obtegebatur, qui elegantissimus, et rei, quæ agebatur, maxime condecens apparatus pulcherrimo evasit aspectu. Ara maxima, super quam collocatus erat sanctissimus Crucifixus, ornamento sumptuosissime aptata erat, atque argenteorum candelabrorum numerosissima supellectile ditata super qua etiam, ut, item circa ecclesiam candelæ numero trecentis triginta ingentis ponderis tres dictos dies continuos a summo mane ad usque mediam noctis horam absque intermissione arserunt.

23. « Statutum fuerat ut omnibus hisce tribus diebus a viris doctissimis de S. P. N. Joanne Gualberto ad populum concio haberetur; sed, cum consultissime fuerit animadversum, primam solemnitatis diem fore impediendam præ longiore processionis mora, ut rei probavit eventus, in reliquos duos dies duntaxat concio decreta est; quarum quidem primam, die videlicet xxvi, mane ante Missam solemnem eruditum tersique styli panegyricum [habuit] Pater de Paulicellis, clericus regularis Theatinus: qui etiam inter concionandum publicavit indulgentias, a summo Pontifice Clemente X concessas nostræ ecclesiæ sanctissimæ Trinitatis per tres dies a die xxvii, in quam prima vice statuta erat sacræ imaginis Crucifixi translatio; neque, facta nova ejusmodi translationis determinatione in diem xxv, rescribendi Romam sese obtulit occasio. Unde indulgentiæ prædictæ pro diebus xxvii, xxviii et xxix, quarum duabus ultimis fuere quidem indulgentiæ, non tamen publicæ adorationi exposita erat et discooperta sacra imago quæ, cum tribus tantum diebus aperta et exposita fuerit, ad vesperam diei xxvi cooperta et clausa est: quæ dies a die xxv prædicta, erat tertia et peremptoria.

24. « Die xxvii eruditissimum ac devotissimum panegyricum ad populum habuit P. Lector Cherubinus de Bibena, ordinis Minorum S. Francisci de observantia; qui quidem panegyricus, licet stylo planiore compositus fuerit, quia tamen rei erat magis aptatus, majoremque habuit in sacro oratore, alioqui celeberrimo, energiam, auditoribus magis placuit, dignusque est judicatus qui paucis interjectis diebus in lucem publicam ederetur, insignitum nomine Reverendissimi P. D. Theodori Baldini, Congregationis nostræ Abbatis Generalis dignissimi cujus tandem studio et operæ referre debemus acceptum tam insigne beneficium concessionis nobis universæque nostræ Congregationi a Sereniss-

magno Duce factæ de sacrosancto illo sanctis-
crucifixi pignore.

Tribus prædictis diebus innumera populi,
a Florentini, sed e pagis etiam et locis vicini
ecclesiam nostram sanctæ Trinitatis con-
Christum Dominum crucifixum adoratura
udo. Solemnitatem etiam honoraverunt Illu-
mi DD. Nuntius, et Episcopus Fesulanus
minati, qui Missam in ara maxima ad san-
num Crucifixum celebraverunt; ac tandem
rum principum et principissarum Serenis-
Celsitudines, quibus ob insignes favores,
egationi nostræ collatos, plurimum debe-
fusuri semper ad omnipotentem Deum pro
m conservatione et prosperitate ferventissi-
reces.

Clausum tandem est in tabernaculo super
maximam collocato sacrum pignus, et ex
s diversis clavibus una penes Magistratum
mercatorum residet, alteram retinente Abbate
ssimæ Trinitatis. Verum cum ara maxima
sit familiæ nobilissimæ de Gianfigliazzis, hæc
t, ut aliqua fieret publica et authentica cau-
sa declararetur, monachos vel monasterium
nitatis, aut alium quempiam, nullum om-
nis aut dominium acquirere in aram prædi-
et nullum præjudicium inferri dictæ illus-
træ familiæ; quod quidem quia certe justis-
a et congruentissimum, ita peractum est
o instrumento, ut exponeretur et petebatur
s Illustrissimis Dominis Gianfigliazzis. Quod
mentum, sicuti et aliud celebratum cum C

A Magistratu artis mercatorum, huic narrationi an-
nexuissem, si post mille instantissimas supplica-
tiones tandem obtinuissem. Videantur itaque in
protocollis D. Caroli Novelli, notarii, vel in libris
monasterii sanctissimæ Trinitatis, ad quos lecto-
rem remitto. Hæc sunt, quæ ad futuram rei me-
moriæ potui litteris consecrare de tota serie con-
cessionis, et etiam solemnissimæ translationis
sanctissimi Crucifixi, cui laus et honor et gloria
et potestas et imperium in sæpiterna sæculorum
sæcula.

27. *Ut autem constet hanc translationis narra-
tionem ex citatis sæpe Actis Vallumbrosanis fideliter
et authenticè excerptam esse, testimonium D. Angeli
Mariæ Rivola, qui post Crucifixi translationem, jam
a nobis exhibitam, ita scribit*: Suprascripta omnia,
quæ in libro manuscripto Actorum Congregationis
Vallis Umbrosæ signato ad extra littera N., a pag.
137, usque ad 145 expressa asseruntur, ego in-
frascriptus, pro Actis intra eandem Congregatio-
nem vigore Apostolicorum privilegiorum Cancellarius
et Notarius publicus, ex eodem libro descripto
per Patrem S. T. M. D. Valentinum Calzolavi,
ejusdem Congregationis hieromonachum, et pro
Actis intra eandem Congregationem pariter Can-
cellarium et Notarium publicum, de verbo ad ver-
bum hic fideliter transcripsi. . . . et in fidem
propria manu scripsi et subscripsi ad laudem Dei.
Ex Abbatia S. Bartholomæi de Ripulis prope Flo-
rentiam hac die xvi Augusti MDCCXXI.

D. Angelus Maria Rivola, monachus sacerdos
Congregationis Vallis Umbrosæ.

S. JOANNIS GUALBERTI

PRECES.

(Apud Boll. Julii tom. III, die 12, pag. 322.)

etum nostrum varia scripsisse, quæ aut perierunt aut latent, colligo ex Andrea Januensi in Vita
8, ubi sic habet: *Collegi plurima sanctorum Patrum capitula, dicta, doctrinam et exhortationes, ex
adversus Simoniam universos instruebat et armabat, quatenus illam non solum refugere, verum etiam
impugnare. Idem testatur Hieronymus Radiolensis libro De vita solit. cap. 17, his verbis: Joannes
tum scito et gravi sermone, tum epistolis per amplam Italiam conscriptis, schismaticos, infideles, et
ia corruptos reprehendebat et acriter damnabat et pari modo domi forisque insectabatur. Quin imo
sius Locatellus, apud Franchium lib. vii, pag. 165, citatus, asserit gloriosum Patrem S. Joannem
virtute subito tantam acquisisse scientiam, ut doctissimum sanctissimumque latinarum epistola-
ibrum composuerit. Nobis jam tantum duæ supersunt epistolæ. Prima ad Herimannum Volatren-
id est Volaterranum episcopum, quæ a B. Attone brevitatis ergo omissa refertur a B. Andrea in
num. 74. Altera, quam S. Pater jam morti propinquus de fraterna charitate dictavit, habetur apud
em Andream num. 112. Hæc pauca de illius scriptis; nunc ad ejus preces pergimus.*

1698 D. Germanus Ruini sacrista Vallumbrosanus dedit ad Papebrochium litteras, quas hic præ-
rescissis laudibus, quibus nos immerentes cumulat. Itaque in earum parte, quæ ad rem præsentem
at, ita loquitur: *Quoniam mei muneris est antiqua sanctorum nostri ordinis Vallis Umbrosæ gesta
ere, et diligenter investigare ad Dei laudem ejusque servorum, operæ pretium duxi, accedente insuper
lacito reverendissimi P. Generalis D. Venantii Simi Tomani, circa vetustissimum Manuale manuscriptum,
sus est S. Joannes Gualbertus abbas institutor, ejusque beati discipuli, paternitati tuæ admodum reve-
: aliquid sincere scribere. Hoc igitur sacrum Manuale, quod asservatur inter alias reliquias in sanctuario
Umbrosæ, uti videre est, etiam vidit R. P. Mabilio monachus S. Benedicti, ut apparet ex suo Itinere
, fol. 183, continet plures ac pias orationes et documenta, quæ licet sint forsitan et aliorum sanctorum
m, tamen quia historice tenemus illas recitasse S. Joannem Gualbertum et dicta dedisse etiam docu-*